

Brusel 4. května 2018
(OR. en)

8519/18

CORLX 230
CFSP/PESC 380
RELEX 352
COARM 147
FIN 356
CONUN 127
COTER 47

POZNÁMKA K BODU „I“

Odesílatel:	Pracovní skupina radů pro vnější vztahy
Příjemce:	Výbor stálých zástupců (část II)
Č. předchozího dokumentu:	15530/16
Předmět:	Omezující opatření (sankce) – aktualizace osvědčených postupů EU pro účinné provádění omezujících opatření

1. Dne 20. prosince 2016 vzal Výbor stálých zástupců (COREPER) na vědomí aktualizovaný dokument o osvědčených postupech EU (dokument 15530/16), který je průběžně revidován.
2. Dne 4. května 2018 Pracovní skupina radů pro vnější vztahy (sankce) dosáhla dohody o novém prvku, který má být do uvedeného dokumentu vložen jako bod 86a.
3. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se COREPER vyzývá, aby vzal na vědomí nejnovější verzi aktualizovaného dokumentu o osvědčených postupech EU ve znění uvedeném v příloze.

Osvědčené postupy EU
pro účinné provádění omezujících opatření

	<u>strana</u>
<u>Úvod</u>	3
A. <u>Určení a identifikace osob a subjektů, na něž se vztahují cílená omezující opatření</u>	4
I. Identifikace určených osob či subjektů	4
II. Stížnosti týkající se záměny totožnosti	5
III. Vyjmutí ze seznamu	9
B. <u>Finanční omezující opatření</u>	11
I. Legislativní rámec	11
II. Správní a soudní zmrazení, zajištění a konfiskace	12
III. Rozsah finančních omezujících opatření	13
IV. Role hospodářských subjektů a občanů	15
V. Využívání informací příslušnými orgány	16
VI. Finanční prostředky	17
VII. Hospodářské zdroje	20
VIII. Vlastnictví a ovládání	22
IX. Určené právní subjekty	26
X. Vynětí	26
XI. Pokyny pro posuzování žádostí o vynětí	28
C. <u>Zákazy týkající se poskytování zboží</u>	31
D. <u>Koordinace a spolupráce</u>	31

Úvod

1. Dne 8. prosince 2003 přijala Rada Pokyny k provádění a vyhodnocování omezujících opatření v rámci SZBP¹ (dále jen „pokyny“). V těchto pokynech bylo navrženo, aby sledováním těchto omezujících opatření a následnou činností byl pověřen zvláštní orgán Rady. Následně pověřil COREPER dne 26. února 2004 Pracovní skupinu radů pro vnější vztahy, aby kromě svého stávajícího mandátu sledovala a vyhodnocovala omezující opatření EU, a to v rámci pravidelných zasedání ve zvláštním složení pro sankce, případně posíleném o odborníky z členských států. Toto složení má rovněž mandát vypracovávat osvědčené postupy členských států pro provádění omezujících opatření.
2. Záměrem je tento dokument průběžně přezkoumávat, zejména s cílem doplnit osvědčené postupy týkající se provádění omezujících opatření.
3. Osvědčené postupy je třeba považovat za příklady *doporučení* obecné povahy pro účinné provádění omezujících opatření v souladu s platným právem Unie a vnitrostátními právními předpisy. Nejsou právně závazné a neměly by být chápány tak, že doporučují kroky, které by byly neslučitelné s platným právem Unie nebo členských států, včetně práva v oblasti ochrany údajů.
4. Účelem tohoto dokumentu není zdvojit stávající práci, nýbrž určit klíčové prvky při provádění sankcí s ohledem na
 - zvláštní situaci v rámci právního řádu Evropské unie,
 - přezkum současného stavu provádění sankcí, vedený Pracovní skupinou radů pro vnější vztahy (složení pro sankce),
 - význam zdůraznění některých již existujících osvědčených postupů, které odrážejí aktuální priority členských států.

¹ Dokument Rady 15579/03, naposledy aktualizovaný dokumentem 11205/12.

V tomto dokumentu odkazuje pojem „výjimka“ na způsoby použití, které nejsou nařízeními zakázány, zatímco pojem „vynětí“ odkazuje na způsoby použití, které jsou zakázány, pokud je příslušný orgán nepovolí. V tomto dokumentu odkazují slovesa v přítomném čase a slova „musí“ a „je povinen“ na právní povinnosti uložené nařízeními EU, nebo jiným mezinárodním či vnitrostátním právním předpisem nebo předpisem Unie; slova „měl by“ odkazují na osvědčený postup; slova „mohl by“ a „může“ odkazují na návrhy, které by mohly být vhodné v závislosti na okolnostech a jiných příslušných právních předpisech a postupech.

A. Určení a identifikace osob a subjektů, na něž se vztahují cílená omezující opatření

I. Identifikace určených osob či subjektů

5. V zájmu zlepšení účinnosti finančních omezujících opatření a omezení vstupu a s cílem zabránit zbytečným problémům, které způsobují homonyma či téměř shodná jména (možnost „záměny totožnosti“), by v okamžiku identifikace mělo být k dispozici co nejvíce identifikátorů, které by měly být v okamžiku přijetí omezujícího opatření zveřejněny. V případě fyzických osob by informace měly pokud možno zahrnovat zejména příjmení a jméno (též v původním jazyce, jsou-li k dispozici) s odpovídajícím přepisem uvedeným v cestovních dokladech nebo přepsané podle norem Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), další jména, pod kterými jsou osoby známy, pohlaví, datum a místo narození, státní příslušnost, adresu, číslo dokladu totožnosti nebo cestovního pasu. Přepis podle norem ICAO by měl být uveden v každém případě a ve všech jazykových verzích právního aktu ukládajícího omezující opatření. V případě subjektů by informace měly pokud možno zahrnovat zejména celý název, hlavní místo činnosti, místo registrace kanceláře, datum a číslo registrace.

6. Po určení (právnícké nebo fyzické) osoby nebo subjektu by měly být identifikátory podrobovány průběžnému přezkumu za účelem jejich upřesnění a rozšíření, do něhož jsou zapojeni všichni, kdo mohou přispět k tomuto úsilí. Měly by být zavedeny postupy k zajištění tohoto průběžného přezkumu, do něhož jsou zapojeni všichni, kdo mohou přispět k tomuto úsilí, zejména vedoucí misí EU v dané třetí zemi, příslušné orgány a agentury členských států a finanční instituce. S ohledem na opatření namířená proti zahraničním režimům by mohlo každé nastupující předsednictví vyzvat příslušné vedoucí misí EU k přezkumu a případně pozměnění nebo doplnění identifikačních údajů o určených osobách nebo subjektech. Aktualizace seznamů s dodatečnými identifikačními údaji bude přijata podle ustanovení základního aktu.
7. Podoby seznamů osob nebo subjektů a jejich identifikátorů by měly být harmonizovány.

II. Stížnosti týkající se záměny totožnosti

8. Pokud se informace o určené osobě nebo subjektu omezují pouze na jméno osoby / název subjektu, může se provedení určení ukázat v praxi jako problematické, neboť seznam možných pozitivních cílů může být velmi dlouhý. Tato skutečnost zvyšuje naléhavost dalších identifikátorů. I přes poskytnutí dodatečných identifikátorů však může být rozlišení mezi určenými a neurčenými osobami nebo subjekty i nadále obtížné. Nelze vyloučit, že v některých případech budou zmrazeny finanční prostředky osoby/subjektu, které nebyly zamýšleným cílem omezujících opatření, nebo že bude z území členských států EU vyhoštěna osoba z důvodu identifikátorů shodných s identifikátory určené osoby/subjektu. Členské státy a Komise by měly mít zavedené postupy, které zajistí, že jejich šetření ohledně stížností týkajících se údajné záměny totožnosti povedou v tomto ohledu ke shodným výsledkům. Členské státy, Komise, ESVČ a Rada by měly spolupracovat na prokázání nesprávnosti pozitivního výsledku získaného na základě nedostatečných identifikátorů.

9. Hospodářským subjektům by zpravidla mělo být doporučeno, aby nenavazovaly obchodní styky s žádnou osobou či subjektem, jehož dostupné identifikátory se plně shodují, ledaže je zřejmé, že se nejedná o tutéž určenou osobu či subjekt. Členské státy, Komise, ESVČ a Rada by se měly navzájem informovat, pokud identifikují neurčenou osobu či subjekt, které mají naprosto stejné identifikátory jako osoba či subjekt uvedené na seznamu. Omezená dostupnost identifikátorů nemůže ospravedlňovat styky s určenou osobou či subjektem.

9a. Je však rovněž důležité zajistit, aby fyzickým osobám, jejichž dostupné identifikátory se plně shodují, avšak které tvrdí, že nejsou zamýšleným cílem omezujících opatření, nebyl po dobu, kdy je prováděno šetření uvedené v bodech 10 až 16 níže, odepřen přístup k finančním prostředkům nezbytným k uspokojení jejich základních potřeb². Odlišný přístup by vedl k tomu, že s osobami, u kterých se nakonec prokáže, že nejsou cílem omezujících opatření, by se zacházelo přísněji než s osobami, na něž se tato opatření skutečně vztahují, neboť tyto mají právo využít obvyklých výjimek za účelem uspokojení svých základních potřeb.

9b. Těmto fyzickým osobám by mělo být např. povoleno otevřít si nový bankovní účet, avšak k jejich finančním prostředkům na tomto účtě by příslušné hospodářské subjekty měly proaktivně přistupovat jako ke zmrazeným, a to po dobu, kdy probíhá další šetření s cílem zjistit, zda je daná fyzická osoba určenou osobu (viz body 10 až 16 níže). V průběhu tohoto přechodného období by dotčené fyzické osoby měly mít možnost získat od příslušného vnitrostátního orgánu příslušná povolení. Pokud se však později ukáže, že dotčené fyzické osoby nejsou určenými osobami a že povolení není zapotřebí, pozbude zmrazení majetku účinnosti a povolení již nebudou nutná. Hospodářské subjekty se v případě, že vůči nim budou uplatňovány nároky s tím, že neprávem zmrazily majetek osoby, která není určenou osobou, se mohou dovolávat ochrany podle ustanovení o vyloučení odpovědnosti (viz bod 37 níže).

² Příkladem může být situace, kdy uprchlík žádá o přístup k bankovnímu účtu, aby mohl pobírat sociální dávky.

a) Šetření příslušnými orgány

10. Pokud osoba či subjekt, jejichž finanční prostředky nebo hospodářské zdroje jsou zmrazeny, tvrdí, že není zamýšleným cílem omezujících opatření, měly by se obrátit na finanční instituci, v níž byly finanční prostředky či hospodářské zdroje zmrazeny, nebo na příslušný orgán uvedený na internetových stránkách, jejichž seznam je v přílohách nařízení EU. Pokud má úvěrová nebo finanční instituce nebo jiný hospodářský subjekt pochybnosti o tom, zda je klient skutečně určenou osobou/subjektem, měly by využít všech dostupných zdrojů k určení identity tohoto klienta. Nemohou-li tento sporný případ vyřešit, měl by hospodářský subjekt informovat příslušné orgány daného členského státu.
11. Pokud osoba usilující o vstup do EU tvrdí, že není osobou určenou v rámci omezujících opatření, nebo mají-li pohraniční/imigrační orgány – po využití všech jim dostupných zdrojů k určení totožnosti dané osoby – pochybnosti o tom, zda je tato osoba skutečně určenou osobou, měly by pohraniční/imigrační orgány uvědomit příslušné orgány daného členského státu o této stížnosti nebo sporném případě³.
12. Příslušné orgány by měly v obou případech stížnost nebo sporný případ přezkoumat⁴.

³ V některých případech budou příslušnými orgány imigrační orgány.

⁴ V případech určení podle rezolucí Rady bezpečnosti OSN může být pro příslušné orgány obtížné, aby takový přezkum samy uzavřely; v takových případech by se mělo postupovat podle ustanovení písm. c) bodu ii).

b) Kladný závěr ohledně záměny totožnosti

13. Pokud příslušné orgány dojdou po přezkumu záležitosti k závěru, že s ohledem na všechny náležité skutečnosti a okolnosti dotyčná osoba/subjekt *není* určenou osobou/subjektem, měly by o tomto zjištění uvědomit dotyčnou osobu/subjekt nebo dotčené hospodářské subjekty či pohraniční/imigrační orgány. Případně by měly též uvědomit ostatní členské státy, Komisi, ESVČ a Radu, zejména vzhledem k možnosti, že dotyčná osoba/subjekt bude čelit podobným problémům v jiných členských státech.
14. Pokud příslušné orgány dojdou po přezkumu záležitosti k závěru, že s ohledem na všechny náležité skutečnosti a okolnosti dotyčná osoba/subjekt *je* určenou osobou/subjektem, měly by o tomto zjištění odpovídajícím způsobem uvědomit dotyčnou osobu/subjekt nebo dotčené hospodářské subjekty či pohraniční/imigrační orgány.

c) Nejistota v souvislosti se stížnostmi

(i) Případy týkající se autonomních omezujících opatření EU

15. V případě, že příslušné orgány *nejsou* schopny určit oprávněnost stížnosti týkající se záměny totožnosti a stížnost není zjevně neopodstatněná, měly by být členské státy, Komise a ESVČ případně o takové stížnosti informovány a záležitost by měla být projednána v Radě, případně na základě dalších informací, jež poskytne stát, který podal návrh na určení osoby, nebo případně vedoucí misí EU v dané třetí zemi s cílem určit, zda se skutečně jedná o případ záměny totožnosti.

(ii) Případy týkající se omezujících opatření uložených podle rezolucí Rady bezpečnosti OSN

16. V případě, že příslušné orgány *nejsou* schopny určit oprávněnost stížnosti týkající se záměny totožnosti a stížnost není zjevně neopodstatněná, měly by být členské státy a Komise o takové stížnosti případně informovány. Členský stát, který stížnost prošetřoval, nebo Komise by měly konzultovat Výbor OSN pro sankce, zřízený příslušnou rezolucí Rady bezpečnosti OSN, a případně – prostřednictvím tohoto výboru – i stát, který podal návrh na určení. Záležitost by mohla být případně předložena uvedenému výboru k směrodatnému rozhodnutí. Veškerá tato směrodatná rozhodnutí by měla být sdělena členskými státy a Komisi.

d) Soudní rozhodnutí

17. Pokud soud členského státu učinil rozhodnutí o jakékoli stížnosti týkající se záměny totožnosti, mělo by být takové rozhodnutí sděleno příslušnými orgány daného státu všem ostatním členským státům, Komisi a ESVČ.

III. Vyjmutí ze seznamu

a) Vyjmutí ze seznamu, pokud jde o autonomní sankce EU

18. Pro věrohodnost a oprávněnost omezujících opatření je zásadní transparentní a účinný postup pro vyjmutí ze seznamu. Tento postup by mohl rovněž zlepšit kvalitu rozhodnutí o zařazení na seznam. Vyjmutí ze seznamu by mohlo být přiměřeným opatřením v různých případech, mimo jiné v případě důkazů o mylném zařazení na seznam, významné následné změny skutečností, objevení dalších důkazů, úmrtí osoby uvedené na seznamu nebo zrušení subjektu uvedeného na seznamu. Vyjmutí ze seznamu je v zásadě přiměřené ve všech případech, kdy nejsou nadále splňována kritéria pro zařazení na seznam.

19. Při zvažování žádosti o vyjmutí ze seznamu⁵ by se měly vzít v úvahu všechny související informace. Kromě předkládání žádostí o vyjmutí ze seznamu probíhá pravidelný přezkum, jak je stanoven v příslušném právním aktu, za účasti všech členských států s cílem posoudit, zda i nadále existují důvody pro ponechání určité osoby nebo subjektu na seznamu.
20. Při přípravě těchto pravidelných přezkumů by měl být stát, který navrhl zařazení na seznam, požádán o stanovisko ohledně toho, zda je nezbytné určení zachovat, a všechny členské státy by měly uvážit, zda mají k dispozici dodatečné související informace, které by mohly poskytnout. Veškerá rozhodnutí o vyjmutí ze seznamu by měla být provedena co nejdříve.
21. Osoby a subjekty zařazené na seznam mohou proti aktu, který je jim určen, zahájit řízení. Tato řízení projednává Tribunál EU. Opravný prostředek proti rozsudku Tribunálu projednává Evropský soudní dvůr.
22. Zrušení aktů ukládajících omezující opatření vůči osobám či subjektům nenabývá účinku okamžitě po rozsudku Soudu, pokud to není v rozsudku výslovně uvedeno. Účinky veškerých aktů zrušených v první instanci jsou zachovány do vypršení lhůty pro podání opravného prostředku u Evropského soudního dvora (dva měsíce a deset dnů od oznámení rozsudku). Během této lhůty může příslušný orgán EU napravit veškerá zjištěná porušení přijetím nových omezujících opatření ve vztahu k dotčeným osobám a subjektům, je-li to vhodné. Orgán EU může případně podat opravný prostředek, v kterémžto případě zůstává zařazení na seznam plně platné po dobu řízení o opravném prostředku. Po uplynutí uvedené lhůty dvou měsíců a deseti dnů budou omezující opatření vůči dané osobě či subjektu ukončena nebo by mohla zůstat v plné platnosti, podle toho, zda se daný orgán či jiní činitelé rozhodnou podniknout některé z výše uvedených kroků, či nikoli.

⁵ Procedurální podrobnosti ohledně žádostí o vyjmutí ze seznamu, pokud jde o autonomní opatření EU, jsou k dispozici v bodech 19 a 20 přílohy I pokynů.

b) Vyjmutí se seznamu v OSN (kontaktní místo, veřejný ochránce práv)

23. Dne 19. prosince 2006 přijala Rada bezpečnosti OSN rezoluci 1730 (2006), kterou generální tajemník ustavil v rámci sekretariátu kontaktní místo pro přijímání žádostí o vyjmutí ze seznamu. Žadatelé s výjimkou těch, jejichž jména jsou uvedena na seznamu sankcí vůči síti al-Káida, mohou žádosti o vyjmutí ze seznamu předkládat buď prostřednictvím kontaktního místa, nebo prostřednictvím státu, v němž mají pobyt či jehož mají občanství. Žadatelé, jejichž jména jsou uvedena na seznamu sankcí vůči síti al-Káida, mohou žádosti o vyjmutí ze seznamu podávat prostřednictvím úřadu veřejného ochránce práv.⁶
24. Je-li osoba vyjmuta ze seznamu sankcí OSN, odpovídající právní akty EU jsou příslušným způsobem změněny.

B. Finanční omezující opatření

I. Legislativní rámec

25. Nařízení EU ukládající opatření pro zmrazení prostředků jsou přímo použitelná v členských státech EU a není požadováno, aby byla prováděna do vnitrostátního práva. Nařízení o sankcích však vyžadují, aby členské státy přijaly právní předpisy stanovující postih za porušení omezujících opatření. Stanoví rovněž, že členské státy určí příslušné orgány uvedené v nařízeních a údaje o nich zveřejní na internetových stránkách, jejichž seznam je v přílohách těchto nařízeních, z čehož mohou vyplývat prováděcí opatření na vnitrostátní úrovni. Kromě právních předpisů přijatých Unií by měly mít členské státy v případě potřeby dodatečný legislativní rámec, zákony nebo právní předpisy upravující zmrazení finančních prostředků a finančních aktiv a hospodářských zdrojů osob a subjektů, které podléhají omezujícím opatřením, na vnitrostátní úrovni, včetně osob či subjektů zapojených do teroristických činů,

⁶ Procedurální podrobnosti ohledně žádostí o vyjmutí ze seznamu souvisejícího s opatřeními OSN jsou k dispozici na stránce: <http://www.un.org/sc/committees>.

a zákaz zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů takovým osobám či subjektům nebo v jejich prospěch, a to zejména prostřednictvím správních opatření pro zmrazení prostředků nebo použití soudních příkazů ke zmrazení s rovnocennými účinky. Měly by být v souladu s příslušnými standardy Finančního akčního výboru, zejména doporučením 6 o cílených finančních sankcích souvisejících s terorismem a financováním terorismu⁷.

26. Tato opatření by měla vnitrostátním orgánům umožnit nařízení a prosazení neprodleného zmrazení všech finančních prostředků a hospodářských zdrojů, které náleží určené osobě nebo subjektu v rámci jurisdikce daného členského státu nebo jsou takovými osobami nebo subjekty vlastněny, ovládány nebo drženy, a mohla by být rovněž namířena proti osobám nebo subjektům, kterým mají původ, hlavní činnosti a cíle na území Evropské unie. Až do rozhodnutí o opatřeních EU provádějících rezoluce Rady bezpečnosti OSN⁸ by měla rovněž poskytovat základ pro opatření pro zmrazení prostředků.
27. V následujících částech jsou uvedeny osvědčené postupy pro provádění opatření Unie pro zmrazení prostředků a mohou být rovněž případným návodem pro provádění vnitrostátních opatření pro zmrazení prostředků.

II. Správní a soudní zmrazení, zajištění a konfiskace

28. Správní opatření pro zmrazení prostředků by mohlo být obecně považováno v prvé řadě za akt poskytující základ pro úplné zamezení jakémukoli používání zmrazených finančních prostředků a hospodářských zdrojů a všech transakcí osoby nebo subjektu určeného příslušným orgánem. Správní opatření pro zmrazení prostředků je třeba odlišit od soudního zmrazení, zajištění a konfiskace, které nemohou být uloženy v rámci omezujících opatření, pouze jako vnitrostátní opatření v rámci výkonu.

⁷ Standardy Finančního akčního výboru zahrnují čtyřicet doporučení pro boj proti praní peněz a financování terorismu a šíření zbraní hromadného ničení, která jsou dostupná na http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF_Recommendations.pdf.

⁸ Aniž je dotčeno přijetí nařízení EU o omezujících opatřeních vůči vnitřním teroristům EU na základě článku 75 SFEU.

29. Stanoví-li tak vnitrostátní právní předpisy o postizích za porušení sankcí⁹, lze uplatnit preventivní zmrazení, zajištění a konfiskaci jakožto postih za porušení omezujících opatření.

III. Rozsah finančních omezujících opatření

30. Finanční omezující opatření v kontextu nařízení EU sestávají ze:
- zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů určených osob a subjektů, a
 - zákazu zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů takovým osobám a subjektům.
31. Pojmy „zmrazení finančních prostředků“, „zmrazení hospodářských zdrojů“, „finanční prostředky“ a „hospodářské zdroje“ jsou vymezeny a výjimky a vynětí z těchto opatření jsou stanoveny v každém nařízení. V pokynech je za tímto účelem stanoveno standardní znění.
32. Finanční omezující opatření nezahrnují změnu ve vlastnictví zmrazených finančních prostředků a hospodářských zdrojů a nejsou represivními opatřeními.
33. Po vstupu nařízení, která ukládají opatření pro zmrazení prostředků, v platnost se tato opatření uplatní namísto všech neslučitelných smluvních ujednání. Nařízení jsou tak platná bez ohledu na jakákoliv práva či povinnosti stanovené v jakékoliv smlouvě uzavřené před jejich vstupem v platnost a mají přednost před splněním aktů provádějících smlouvy uzavřené před vstupem nařízení v platnost¹⁰.

⁹ Nařízení o sankcích vyžadují, aby členské státy přijaly právní předpisy stanovující postih za porušení omezujících opatření, viz bod 19.

¹⁰ Rozsudek ve věci Möllendorf, EU C-117/06, EU:C:2007:596, bod 62.

34. Zmrazení zahrnuje všechny finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náleží určeným osobám nebo subjektům nebo jsou jimi vlastněny, a finanční prostředky a hospodářské zdroje, které jsou takovými osobami nebo subjekty drženy či ovládány. Držení či ovládání by se mělo vykládat tak, že zahrnuje všechny situace, kdy jsou určená osoba či určený subjekt, aniž by byly v postavení vlastníka, schopny oprávněně nakládat s finančními prostředky nebo hospodářskými zdroji, jež nevlastní, nebo je převádět, a to bez potřeby předchozího souhlasu zákonného vlastníka. Určená osoba je považována za držící nebo ovládající finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, mimo jiné pokud:

a) má bankovky nebo dluhové certifikáty vydané na doručitele,

b) má ve svých prostorách movitý majetek, který vlastní společně s neurčenou osobou nebo subjektem,

c) obdržela plnou moc nebo podobné zmocnění k zastupování vlastníka, které mu umožňuje přikázat převod finančních prostředků, jež nevlastní (například pro účely správy konkrétního bankovního účtu), nebo

d) je rodičem nebo zákonným zástupcem spravujícím bankovní účet nezletilé osoby v souladu s platným vnitrostátním právem.

Pojmy vlastnictví a ovládání v kontextu zákazu zpřístupňování finančních prostředků a hospodářských zdrojů jsou rozpracovány v části VIII oddílu B.

35. Zmrazení by v zásadě nemělo postihovat finanční prostředky a hospodářské zdroje, které nejsou vlastněny určenými osobami nebo subjekty nebo těmto osobám či subjektům nenáleží, ani jimi nejsou drženy či ovládány. Nevztahuje se tudíž například na finanční prostředky a hospodářské zdroje neurčeného zaměstnavatele určené osoby, pokud nejsou určenou osobou ovládány nebo drženy. Podobně se nevztahuje na finanční prostředky a hospodářské zdroje neurčeného subjektu, který má právní subjektivitu odlišnou od určené osoby nebo subjektu, pokud nejsou ovládány nebo drženy určenou osobou nebo subjektem. Přesto jsou však v praxi finanční prostředky a hospodářské zdroje ve spoluvlastnictví určené osoby nebo subjektu a neurčené osoby nebo subjektu zahrnuty v celém rozsahu.

36. Neurčená osoba nebo subjekt mohou následně požádat o povolení k užívání těchto finančních prostředků a hospodářských zdrojů, což může zahrnovat rozdělení spoluvlastnictví tak, aby mohlo být zrušeno zmrazení podílu uvedené osoby.

Vyloučení odpovědnosti

37. Žádnou osobu ani subjekt provádějící zmrazení, pokud se nedopustily nedbalosti a jednají-li v dobré víře, že takové jednání je v souladu s nařízením, nelze činit odpovědnými¹¹ vůči postižené osobě nebo subjektu. Jednání osob a subjektů nesmí zakládat odpovědnost, pokud dotčené osoby či subjekty nevěděly či neměly rozumný důvod se domnívat, že jím poruší omezující opatření. Za tímto účelem bylo do většiny nařízení vloženo ustanovení o vyloučení odpovědnosti a v části III G pokynů bylo vypracováno standardní znění.

Vyloučení nároků

38. Žádná osoba nebo subjekt jednající v souladu s povinnostmi stanovenými nařízenímí nese vůči určené osobě nebo subjektu odpovědnost za škodu, kterou může určená osoba nebo subjekt v důsledku plnění těchto povinností utrpět. Důkazní břemeno ohledně toho, že uspokojení nároku na náhradu škody není zakázáno, nese osoba usilující o uspokojení tohoto nároku. Za tímto účelem bylo do několika nařízení vloženo ustanovení o vyloučení nároků a v části III H pokynů bylo vypracováno standardní znění.

IV. Role hospodářských subjektů a občanů

39. Nařízení ukládající opatření pro zmrazení prostředků se mimo jiné použijí na právní subjekty EU a jiné hospodářské subjekty, včetně finančních a úvěrových institucí, provozující činnost zcela nebo částečně v EU a na občany EU.

¹¹ Včetně trestní odpovědnosti, viz rozsudek ve věci Mohsen Afrasiabi a další, C-72/11, EU:C:2011:874, bod 55).

40. Právní předpisy proti praní peněz stanoví určité požadavky na některé činnosti a profese za účelem ověření totožnosti klientů a zamezení anonymním transakcím za určitých okolností. V některých případech mohou nařízení ukládající finanční omezující opatření vytvářet pro hospodářské subjekty dodatečnou povinnost „znát své klienty“. Za tímto účelem viz též část VIII oddílu B o vlastnictví a ovládání.
41. Všechny osoby a subjekty, které spadají do soudní pravomoci Unie, jsou povinny sdělit příslušným orgánům jakékoli jim dostupné informace, které by usnadnily použití finančních omezujících opatření. To zahrnuje podrobné údaje o zmrazených účtech (majitel účtu, číslo, hodnota zmrazených finančních prostředků) a jiné podrobné údaje, které mohou být užitečné, například údaje o totožnosti určených osob nebo subjektů a případně podrobné údaje o příchozích převodech, které vedou k připsání částky na zmrazený účet v souladu se zvláštními ustanoveními pro finanční a úvěrové instituce, pokusy klientů nebo jiných osob o zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů určené osobě nebo subjektu bez povolení a informace, které nasvědčují tomu, že opatření pro zmrazení prostředků jsou obcházena. Tyto osoby a subjekty jsou rovněž povinny spolupracovat s příslušnými orgány při ověřování informací. Mohly by případně též poskytovat podrobnosti týkající se osob a subjektů, které mají jména a názvy velmi podobné nebo shodné s určenými stranami.

V. Využívání informací příslušnými orgány

42. Nařízení stanoví, že příslušné orgány mohou používat informace, které obdrží, jen pro účely, k nimž jim byly poskytnuty. Tyto účely zahrnují zajištění účinného provádění opatření a vymáhání práva a, je-li to stanoveno v nařízení, spolupráci s příslušným výborem OSN pro sankce. Příslušným orgánům je tudíž podle příslušných nařízení či příslušných vnitrostátních právních předpisů povolena výměna informací mimo jiné:

- s Komisí, Radou, ESVČ a příslušnými orgány jiných členských států,
- s donucovacími orgány, příslušnými soudy pověřenými prosazováním nařízení ukládajících opatření pro zmrazení prostředků a právních předpisů proti praní peněz,
- s jinými vyšetřujícími orgány a státním zastupitelstvím,
- s příslušným výborem OSN pro sankce a
- s úvěrovými a finančními institucemi, a to v míře nezbytné pro použití finančních omezujících opatření nebo opatření pro zamezení praní peněz.

43. Příslušným orgánům by se nemělo bránit v tom, aby v souladu se svým vnitrostátním právem sdílely informace s příslušnými orgány příslušných třetích států a mezi sebou, je-li to nezbytné za účelem pomoci při vymáhání zpronevěřeného majetku. Nařízení stanoví, že příslušné orgány a Komise si mají vyměňovat příslušné informace.¹²

VI. Finanční prostředky

a) Zmrazení finančních prostředků, které náleží určené osobě nebo subjektu nebo jsou jimi vlastněny, ovládány nebo drženy

44. Zmrazení finančních prostředků na rozdíl od zabavení nemá vliv na vlastnictví dotyčných finančních prostředků. Od osob, jež drží nebo ovládají finanční prostředky vlastněné určenou osobou nebo subjektem (například pokud byly finanční prostředky předány úvěrové instituci jako záruka), se nepožaduje, aby od držby nebo ovládání upustily nebo aby získaly povolení k dalšímu výkonu těchto oprávnění.

¹² Viz například čl. 9 odst. 3 nařízení Rady (EU) č. 270/2011 ze dne 21. března 2011 o omezujících opatřeních vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci v Egyptě.

45. Veškeré způsoby užívání finančních prostředků a nakládání s nimi, pohyb a změny, jako je správa portfolia, určenou či jinou osobou, která finanční prostředky drží nebo je ovládá, vyžadují předchozí povolení. Spoluvlastnictvím finančních prostředků není tento požadavek zrušen, ačkoli majetek třetí strany sám o sobě není nařízenými zmrazen.
46. Věřitelé určené osoby nebo subjektu mohou bez povolení převést své finanční pohledávky (tj. pohledávky, které představují finanční plnění v jejich prospěch) vůči určené osobě nebo subjektu na jakoukoli neurčenou osobu. Určená osoba nebo subjekt však potřebují povolení k převodu svých finančních pohledávek vůči jakékoli jiné osobě nebo subjektu na jinou osobu.
47. Bez předchozího povolení je zakázáno, aby určená osoba či subjekt nebo neurčená osoba či subjekt využily práva na zápočet pohledávek vůči určené osobě či subjektu.
48. Nařízení nepovolují zabavení hotovosti a finančních prostředků, které má určená osoba při sobě; takové zabavení však může být případné za určitých okolností z důvodů stanovených podle vnitrostátního práva. Orgány jsou však povinny zabránit tomu, aby došlo k pohybu, převodu, změně, použití či zpřístupnění těchto finančních prostředků nebo nakládání s nimi způsobem, který je nařízenými zakázán. Pokud je orgánům známo, že určená osoba má při sobě hotovost nebo jiné finanční prostředky, mohou využít pravomocí podle stávajícího právního rámce, jako jsou zákony proti terorismu a praní peněz. Členské státy mohou mít povinnost respektovat výsady a imunity udělené určené osobě mezinárodním právem, což může omezit možná opatření¹³.

¹³ Například pokud určená osoba cestuje do ústředí mezinárodní organizace a použijí se zvláštní ustanovení příslušné dohody o ústředí mezinárodní organizace.

b) Zpřístupnění finančních prostředků určené osobě nebo subjektu

49. Zpřístupnění finančních prostředků určené osobě nebo subjektu, ať už prostřednictvím platby za zboží a služby, daru, za účelem vrácení finančních prostředků dříve držených podle smluvních ujednání, nebo jinak, je obecně zakázáno, není-li příslušným orgánem uděleno povolení podle příslušné výjimky stanovené v nařízení (viz též část X o vynětích).
50. Úroky plynoucí ze zmrazeného účtu, jakož i platby již splatné podle dřívějších smluv, dohod nebo závazků ve prospěch uvedeného účtu mohou být nicméně připsány bez předchozího povolení¹⁴.
51. Kromě těchto případů potřebuje třetí strana, která dává podnět k převodu finančních prostředků určené osobě, předchozí povolení. Finanční nebo úvěrové instituci v EU, která obdrží finanční prostředky převedené třetí stranou na zmrazený účet, je dovoleno připsat takové finanční prostředky na uvedený účet bez předchozího povolení¹⁵. Pokud osoba převádí finanční prostředky na zmrazený účet bez předchozího povolení, ale tvrdí, že se jednalo o omyl, musí získat povolení k vrácení finančních prostředků, což příslušnému orgánu umožní ověřit tvrzení této osoby. Finanční instituce však může bez povolení napravit ve svých účetních systémech své vlastní neúmyslné převody finančních prostředků na zmrazený účet.
52. Vnitrostátní právní předpisy mohou vymezit postupy nakládání s finančními prostředky, u nichž došlo k pokusu o převod v rozporu s omezujícími opatřeními.

¹⁴ Viz pokyny, bod 83, druhý pododstavec.

¹⁵ Viz pokyny, bod 84.

VII. Hospodářské zdroje

a) Zmrazení hospodářských zdrojů, které náleží určené osobě nebo subjektu nebo jsou jimi vlastněny, ovládány nebo drženy

53. Hospodářské zdroje jsou zmrazeny, aby se zabránilo jejich použití jako obdoby nebo náhrady platebního prostředku a aby se zamezilo obcházení zmrazení finančních prostředků. Příslušné orgány by se proto měly zaměřit na to, aby zamezily cíleným osobám a subjektům v získávání finančního nebo hospodářského prospěchu (např. finančních prostředků, zboží nebo služeb) z hospodářských zdrojů. Zamezení užití hospodářských zdrojů k osobní spotřebě není ani žádoucí, ani není záměrem.
54. Osobní užití zmrazených hospodářských zdrojů (například bydlení ve vlastním domě či řízení vlastního auta) určenou osobou není nařízeními zakázáno a nevyžaduje povolení. Majetek, který je vhodný pouze k osobnímu užití nebo spotřebě, a nemůže být tedy určenou osobou použit k získání finančních prostředků, zboží nebo služeb, není zahrnut do vymezení „hospodářských zdrojů“. Nařízení se tedy na takový majetek nevztahují a není vyžadováno žádné povolení pro jejich zpřístupnění určené osobě.
55. Pokud však užívání zmrazených hospodářských zdrojů představuje hospodářskou činnost, ze které by určená osoba mohla získávat finanční prostředky, zboží nebo služby (například pokud určená osoba usiluje o pronajmutí svého domu nebo používání svého auta jako taxi), bude vyžadováno předchozí povolení.
56. Veškeré způsoby užití hospodářských zdrojů poskytující finanční prostředky, zboží nebo služby určené osobě, ať k takovému užití dochází ze strany určené osoby nebo jiné osoby, která drží či ovládá takové finanční prostředky, vyžadují předchozí povolení. Spoluvlastnictvím hospodářského zdroje není tento požadavek zrušen, ačkoli majetek třetí strany sám o sobě není nařízeními zmrazen.

b) Zpřístupnění hospodářských zdrojů

57. Zpřístupnění hospodářských zdrojů určené osobě nebo subjektu, mimo jiné prostřednictvím daru, prodeje a výměny, nebo vrácení hospodářských zdrojů držených či ovládaných třetí stranou určené osobě je zakázáno bez povolení uděleného příslušným orgánem podle příslušného nařízení.
58. Zpřístupnění majetku, který je vhodný pouze k osobnímu užití nebo spotřebě, a nemůže být tedy použit určenou osobou k získání finančních prostředků, zboží nebo služeb, není „zpřístupněním hospodářských zdrojů“ ve smyslu nařízení, a nevyžaduje tedy povolení (viz též část X o vynětích).
59. Pojem „zpřístupnění hospodářských zdrojů“, který není v nařízeních vymezen, vykládá Soudní dvůr jako pojem se širokým významem. Neoznačuje konkrétní právní kategorii aktu, nýbrž zahrnuje veškeré akty nutné v souladu s vnitrostátními právními předpisy, pokud má osoba skutečně získat plné právo nakládání s dotčeným hospodářským zdrojem. Zákaz zpřístupňovat hospodářské zdroje se vztahuje na veškeré způsoby zpřístupňování ekonomického zdroje, bez ohledu na protiplnění. Skutečnost, že jsou hospodářské zdroje zpřístupněny proti platbě, která může být považována za odpovídající, je tedy irelevantní¹⁶.
60. Opatření pro zmrazení prostředků nevyžadují, aby osoby, které drží či ovládají hospodářské zdroje vlastněné určenou osobou nebo subjektem (například pokud byl poskytnut pronájem movitého majetku nebo pokud bylo movité zboží dáno do zástavy), vrátily tyto hospodářské zdroje jejich vlastníkovi a k další držbě nebo ovládnutí není požadováno povolení. Jakmile jsou však takové hospodářské zdroje zmrazeny, vyžaduje jakékoli nové smluvní ujednání týkající se jejich užití nebo nakládání s nimi předchozí povolení.

¹⁶ Rozsudek ve věci Möllendorf, EU:C:2006:596, body 51, 56, 58 a 59.

61. Dodávky služeb pro domácnost, jako je plyn, elektrická energie, voda a telefonní linky, nejsou vzhledem k jejich spotřební povaze a z toho vyplývající nepřevoditelnosti nařízeními zakázány.

VIII. Vlastnictví a ovládání

Vlastnictví

62. Při posuzování toho, zda určitou právnickou osobu nebo subjekt vlastní jiná osoba či subjekt, je kritériem, které je třeba zohlednit, držení více než 50 % vlastnických práv k určitému subjektu nebo vlastnictví většinového podílu¹⁷. Je-li toto kritérium splněno, má se za to, že danou právnickou osobu nebo subjekt vlastní jiná osoba či subjekt.

Ovládání

63. Při posuzování toho, zda určitou právnickou osobu nebo subjekt samostatně nebo na základě dohody s jiným akcionářem nebo jinou třetí stranou ovládá jiná osoba či subjekt, by kritéria, která je třeba zohlednit, mohla zahrnovat mimo jiné:
- (a) právo nebo výkon pravomoci jmenovat nebo odvolávat většinu členů správních, řídicích nebo dozorčích orgánů takové právnické osoby nebo subjektu;
 - (b) jmenování pouze jako výsledek uplatnění svých hlasovacích práv většiny členů správních, řídicích nebo dozorčích orgánů nějaké právnické osoby nebo subjektu, kteří byli ve funkci během současného a předcházejícího účetního období;
 - (c) kontrolu většiny hlasovacích práv akcionářů nebo držitelů podílů v dané právnické osobě nebo subjektu na základě dohody s dalšími akcionáři nebo držiteli podílů této právnické osoby nebo subjektu;

¹⁷ Kritérium podle definice v nařízení 2580/2001.

- (d) právo výkonu dominantního vlivu nad právnickou osobou nebo subjektem na základě dohody uzavřené s touto právnickou osobou nebo subjektem nebo na základě určitého ustanovení jejich zakládací smlouvy nebo stanov, pokud právní předpisy, kterými se tato právnická osoba nebo subjekt řídí, dovolují, aby tato právnická osoba nebo subjekt byly předmětem takové dohody nebo takového ustanovení;
- (e) pravomoc vykonávat dominantní vliv podle písmene d), aniž se jedná o držitele tohoto práva¹⁸;
- (f) právo používat veškerý majetek určité právnické osoby nebo subjektu nebo jeho část;
- (g) řízení podnikání určité právnické osoby nebo subjektu na jednotném základě a zveřejňování konsolidované účetní závěrky;
- (h) společnou a nerozdílnou odpovědnost za finanční závazky určité právnické osoby nebo subjektu nebo ručení za ně.

64. Je-li splněno kterékoli z těchto kritérií, má se za to, že danou právnickou osobu nebo subjekt ovládá jiná osoba či subjekt, kromě jednotlivých případů, kdy může být prokázán opak.

65. Splnění výše uvedených kritérií vlastnictví nebo ovládání může být v jednotlivých případech vyvráceno.

Nepřímé zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů určeným osobám a subjektům

66. Je-li zjištěno vlastnictví nebo ovládání právnické osoby nebo subjektu v souladu s výše uvedenými kritérii, bude zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů právnickým osobám či subjektům neuvedeným na seznamu, které jsou vlastněny nebo ovládány určitou osobou či subjektem uvedenými na seznamu, v zásadě považováno za nepřímé zpřístupnění uvedených prostředků nebo zdrojů těmto osobám či subjektům uvedeným na seznamu, ledaže je s použitím přístupu založeného na rizicích a se zohledněním všech relevantních okolností, včetně níže uvedených kritérií, možné v jednotlivých případech důvodně stanovit, že dotčené finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nebudou těmito osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu použity ani nebudou použity v jejich prospěch.

¹⁸ Například i prostřednictvím krycí společnosti.

Kritéria, která je třeba zohlednit, mimo jiné zahrnují:

- (a) datum a povahu smluvních vztahů mezi dotčenými subjekty (například smlouvy o prodeji, koupi či distribuci);
- (b) význam, jaký má pro subjekt uvedený na seznamu odvětví činnosti subjektu neuvedeného na seznamu;
- (c) povahu zpřístupňovaných finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, včetně jejich případného praktického využití subjektem uvedeným na seznamu a snadnosti jejich převodu tomuto subjektu.

67. Hospodářský zdroj nebude považován za zdroj využitý ve prospěch osoby nebo subjektu uvedených na seznamu pouze z toho důvodu, že jej osoba nebo subjekt neuvedené na seznamu používají k tvorbě zisku, jehož část může být vyplacena akcionáři uvedenému na seznamu.
68. Je třeba uvést, že nepřímé zpřístupňování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů osobám či subjektům uvedeným na seznamu může rovněž zahrnovat zpřístupňování těchto prostředků či zdrojů osobám nebo subjektům, které nejsou vlastněny ani ovládány subjekty uvedenými na seznamu.

Vyloučení odpovědnosti

69. Výše uvedenými prvky nejsou dotčena ustanovení o vyloučení odpovědnosti obsažená v příslušných právních aktech.

Sdílení informací

70. V souladu s příslušnými nařízeními EU¹⁹ a v zájmu usnadnění výše uvedených posuzování mají členské státy podle práva EU povinnost sdílet příslušné informace, které mají k dispozici. Pokud má příslušný orgán některého členského státu k dispozici informace, že určité právnické osoby nebo subjekty neuvedené na seznamu jsou vlastněny nebo ovládány osobami či subjekty uvedenými na seznamu, nebo jakékoli informace, které by mohly ovlivnit účinné provádění zákazu nepřímého zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, měl by dotčený členský stát, s výhradou vnitrostátního práva, příslušné informace sdílet s ostatními členskými státy a Komisí.
71. Aniž jsou dotčena použitelná pravidla týkající se ohlašování, důvěrnosti a profesního tajemství, měl by hospodářský subjekt, který si je vědom, že určité právnické osoby nebo subjekty neuvedené na seznamu jsou vlastněny nebo ovládány osobami či subjekty uvedenými na seznamu, informovat příslušný orgán příslušného členského státu a Komisi, a to buď přímo, nebo prostřednictvím daného členského státu.

Návrhy na zařazení na seznam

72. Dotčené členské státy by měly ve vhodných případech rovněž navrhopvat zařazení právnických osob nebo subjektů na seznam v případech, kdy je zjištěno, že jsou vlastněny nebo ovládány osobami či subjekty, které již byly na seznam zařazeny.

¹⁹ Například články 40 a 44 nařízení (EU) č. 267/2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a články 29 a 30 nařízení (EU) č. 36/2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii.

IX. Určené právní subjekty

73. Pokud je určeným subjektem právní subjekt a je třeba použít opatření pro zmrazení prostředků, není zakázána další existence tohoto subjektu jako taková. V případě podniku ovlivní zmrazení majetku jeho provoz a bude mít přímé důsledky pro třetí strany, jako jsou zaměstnanci, věřitelé a další strany, které nemusí mít nic společného s důvodem, proč byl subjekt zařazen na seznam. Obchodní vztahy s takovým subjektem budou obecně zahrnovat buď zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů danému subjektu, nebo změnu formy jeho finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, přičemž obojí je zakázáno a vyžaduje předchozí povolení příslušných orgánů.
74. V případech zmrazení majetku uplatňovaného na finanční prostředky a hospodářské zdroje úvěrové nebo finanční instituce se na uvolnění finančních prostředků z účtů osob nebo subjektů, proti nimž opatření není namířeno, jsou-li tyto účty drženy v cílených úvěrových nebo finančních institucích, vztahuje vynětí „dřívějších smluv“ pod podmínkou, že účet byl otevřen před datem určení cíleného subjektu.²⁰
75. Pokud mají činnosti určeného právního subjektu pokračovat a aby se zamezilo zneužití finančních prostředků, je třeba uložit vhodné podmínky, jež je třeba přesně vymezit. Tyto podmínky mohou zahrnovat opatření zajišťující správu subjektu způsobem, který nenaruší zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, a zákaz zpřístupnit finanční prostředky a hospodářské zdroje. Je na členských státech, aby dále posoudily, jak uvést tato opatření do praxe. Aby bylo možné provádět činnost opět volně bez jakýchkoli omezení, je nezbytné vyjmutí ze seznamu.

X. Vynětí

76. Příslušný orgán jedná v souladu s literou a duchem nařízení a při rozhodování o vynětí vezme v úvahu základní práva určených osob a subjektů. V souladu se zvláštními odchylkami stanovenými v příslušných nařízeních mohou příslušné orgány zohlednit tyto skutečnosti:

²⁰ Bod 28 pokynů.

- základní potřeby určených osob, a to i v souvislosti s platbami za potraviny, nájemného nebo splátkami hypotéky, platbami za léčivé přípravky a lékařskou péči, daní, pojistného a poplatky za veřejné služby;
- právo na obhajobu ve vztahu k výdajům vzniklým v souvislosti s poskytováním právních služeb;
- právo na vlastnictví určené osoby či subjektu (neboť zmrazení aktiv nemá vliv na vlastnictví určené osoby či subjektu, nýbrž na možnost využívání těchto finančních prostředků);
- právo na vlastnictví neurčené právnické osoby či subjektu, u nichž jsou zmrazené finanční prostředky drženy;
- právo na vlastnictví určené osoby či subjektu i neurčené osoby či subjektu v souvislosti se smlouvami, které mezi sebou uzavřely před určením;
- mezinárodní právo v oblasti diplomatických a konzulárních vztahů;
- lidskou bezpečnost a ochranu životního prostředí. nebo
- humanitární účely, jako jsou například dodávky pomoci nebo jejich usnadnění, včetně zdravotnického vybavení, potravin nebo přepravy humanitárních pracovníků a související pomoci, nebo evakuace z cílené země.

77. Finančními omezujícími opatřeními není dotčena svoboda určené osoby pracovat. Platba za takovou práci však vyžaduje povolení. Příslušný orgán by měl provést odpovídající šetření (například potvrzující zaměstnání) a stanovit vhodné podmínky s cílem zabránit obcházení. Za takových okolností by mělo povolení obvykle vyžadovat, aby se platby prováděly ve prospěch zmrazeného účtu. Jakákoli platba v hotovosti by měla být výslovně povolena. Jakékoli povolení by mělo rovněž povolit běžné srážky na sociální zabezpečení a daně²¹. Povolení je rovněž požadováno pro zpřístupnění sociálních dávek určené osobě.

²¹ Srážky na sociální zabezpečení a daně mohou být povoleny v rámci výjimek týkajících se základních výdajů (viz pokyny bod 83 pododstavec 1).

Převod prostředků mezi úvěrovými a finančními institucemi EU a úvěrovými a finančními institucemi třetího státu ve vztahu k určitým povinným nebo naléhavým poplatkům

78. V případech, kdy nařízení zakazují převod finančních prostředků mezi finančními a úvěrovými institucemi EU na jedné straně a úvěrovými a finančními institucemi třetího státu na straně druhé, by poplatky za služby poskytnuté vládou daného třetího státu v souvislosti s přelety či nouzovými přistáními letadel vlastněných nebo provozovaných osobou registrovanou v EU měly být uhrazeny v případě, že i) platba není provedena přímo či nepřímo určené osobě nebo subjektu nebo v jejich prospěch a ii) platba je oznámena či povolena, jak je uvedeno v platných právních aktech.
79. V případech, kdy nařízení zakazují převod finančních prostředků mezi finančními a úvěrovými institucemi EU na jedné straně a úvěrovými a finančními institucemi třetího státu na straně druhé, by poplatky za služby poskytnuté v souvislosti s nouzovým vplutím lodí vlastněných nebo provozovaných osobou registrovanou v EU do přístavu daného třetího státu měly být uhrazeny v případě, že i) platba není provedena přímo či nepřímo určené osobě nebo subjektu nebo v jejich prospěch a ii) platba je oznámena či povolena, jak je uvedeno v platných právních aktech.

XI. Pokyny pro posuzování žádostí o vynětí

80. Určené osoby a subjekty mohou požádat o povolení k použití svých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, například za účelem uspokojení věřitele. Určené osoby a subjekty se však nemohou odvolávat na opatření pro zmrazení prostředků jako důvod pro nesplnění závazku, pokud o takové povolení nepožádaly.

81. Finanční prostředky převedené osobou či subjektem na seznamu nebo jejich jménem z bank mimo EU v souvislosti s platbou státnímu příslušníkovi EU nebo subjektu z EU za služby poskytnuté nebo zboží dodané předtím, než byla osoba / subjekt žádající o převod zařazena na seznam, mohou být v zásadě povoleny za předpokladu, že posouzení jednotlivých případů prokázalo, že: i) převod je určen státnímu příslušníkovi EU / subjektu z EU ii) převod je platbou za službu poskytnutou či zboží dodané předtím, než byla osoba / subjekt žádající o převod zařazena na seznam, iii) platba není provedena osobě či subjektu uvedeným na seznamu nebo v jejich prospěch iv) touto platbou se neobchází omezující opatření.
82. Zainteresované strany mohou rovněž požádat o povolení pro přístup ke zmrazeným finančním prostředkům nebo hospodářským zdrojům v souladu s vnitrostátními postupy. Určená osoba by měla být pokud možno o takových žádostech vyrozuměna. Postupem povolování není dotčena potřeba obvyklých postupů k určení oprávněnosti nároků vůči určené osobě nebo subjektu a povolením nevzniká právní nárok. Při posuzování takových žádostí by měly příslušné orgány mimo jiné vzít v úvahu důkazy předložené věřitelem a určenou osobou nebo subjektem pro určení toho, zda existuje právní povinnost (smluvní nebo vyplývající ze zákona) poskytnout finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, a zvážit, zda existuje nebezpečí obcházení (například pokud věřitelovy vazby na určenou osobu nebo subjekt jsou takové povahy, že vzbuzují podezření).
83. Osoba nebo subjekt, které si přejí zpřístupnit finanční prostředky nebo hospodářské zdroje určené osobě nebo subjektu, musí požádat o povolení, vyjma konkrétních případů, kdy se na zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů vztahuje výjimka podle platného nařízení. Při posuzování takových žádostí by měly příslušné orgány mimo jiné vzít v úvahu jakýkoli důkaz předložený k odůvodnění této žádosti a skutečnost, zda jsou vazby žadatele na určenou osobu nebo subjekt takové povahy, že napovídají tomu, že by mohli společně usilovat o obejití ²²opatření pro zmrazení prostředků.

²² Viz též rozsudek ve věci Mohsen Afrasiabi a další, C-72/11, EU:C:2011:874, body 60 až 62 a 68. Výklad výrazů „vědomě a záměrně“ používaných v souvislosti s obcházením viz též rozsudek, bod 68.

84. Při posuzování žádostí o povolení k použití zmrazených finančních prostředků či hospodářských zdrojů nebo o jejich zpřístupnění by měly příslušné orgány provést jakékoli další šetření, které pokládají za daných okolností za vhodné, jež může zahrnovat konzultaci jakéhokoli jiného zainteresovaného členského státu. Příslušné orgány by rovněž měly zvážit podmínky nebo záruky, aby zabránily užití uvolněných finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů pro účely, které se neslučují s vynětím. Tudíž jsou například upřednostněny bankovní převody před platbami v hotovosti.
85. Při udělování povolení, s ohledem na kritéria stanovená v nařízeních, by měly být případně rovněž zváženy vhodné podmínky nebo omezení (například týkající se množství nebo hodnoty finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů při opětovném prodeji, které lze zpřístupnit každý měsíc). Veškerá povolení by měla být udělována písemně a před použitím nebo zpřístupněním dotyčných finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů.
86. Nařízení ukládají příslušným orgánům povinnost informovat osobu, jež žádost podala, a další členské státy o tom, zda byla žádost vyřízena kladně²³. Toto sdílení informací umožňuje členským státům koordinovat rozhodování o vynětí v situacích, kdy má určená osoba zmrazené finanční prostředky nebo hospodářské zdroje ve více členských státech.

Povolení z humanitárních důvodů

86a. S cílem reagovat na naléhavé a měnící se potřeby na místě by měly příslušné orgány prioritně zpracovávat žádosti o povolení pro humanitární účely a případně zajistit, že žadatelé budou informováni o postupu, kontaktních místech a orientačním časovém harmonogramu postupu udělování povolení.

²³ Nařízení (ES) č. 2580/2001 rovněž vyžaduje, aby tyto informace byly poskytnuty jakékoli jiné osobě, orgánu nebo subjektu, o němž je známo, že je přímo dotčen. To může představovat osvědčený postup, i když to není požadováno nařízením.

Žadatelé by měli příslušným orgánům vysvětlit naléhavost a základní humanitární účel své žádosti.

C. Zákazy týkající se dodávání zboží

87. V případech, kdy nařízení stanoví režim udělování povolení a vyžaduje tak, by příslušný orgán měl informovat ostatní příslušné orgány a Komisi o zamítnutých žádostech o povolení. Některá nařízení nestanoví výslovně povinnost oznamovat zamítnuté žádosti o povolení, příslušné orgány by se však přesto měly snažit zamítnuté žádosti o povolení oznamovat, aby se minimalizovalo riziko narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

D. Koordinace a spolupráce

88. Členské státy by měly zajistit účinné vnitrostátní koordinační a komunikační mechanismy mezi všemi příslušnými vládními agenturami, orgány a službami s pravomocí v oblasti omezujících opatření, jako jsou ministerstva, útvary finančního zpravodajství, finanční dozor, zpravodajské a bezpečnostní služby, justiční orgány, státní zastupitelství a případně jiné donucovací orgány.
89. Koordinace by měla umožnit urychlené získávání zpravodajství a návaznou činnost dalších zúčastněných aktérů v návaznosti na získané zpravodajství. Dále by se mělo šetření pokud možno zaměřit na rozpoznání situace s vysokým rizikem. Tento přístup, vycházející ze zpravodajství a založený na posouzení rizika, by mohl zlepšit účinnost.

90. Členské státy by si měly rovněž případně vyměňovat informace mimo jiné s jinými členskými státy, Komisí, ESVČ, Europolem, Eurojustem, Finančním akčním výborem (FATF), výbory pro sankce zřízenými Radou bezpečnosti OSN (včetně výboru zřízeného podle rezoluce 1267 (1999) týkající se al-Káidy) a Protiteroristickým výborem Rady bezpečnosti OSN²⁴.
91. Postupy koordinace a sdílení informací by měly být takové, aby zajistily, že informace, které by mohly být základem pro návrh na zařazení na seznam nebo vyjmutí ze seznamu, budou předávány bez zbytečné prodlevy. Tyto postupy by měly být zavedeny na vnitrostátní úrovni v rámci členských států i mezi členskými státy a případně mezi EU, třetími státy, OSN a dalšími příslušnými mezinárodními organizacemi.

Analýza finančního účetnictví

92. Členské státy by měly zajistit, že finanční operace spojené s účty určených osob nebo subjektů budou analyzovány odpovídajícími agenturami nebo službami. Výsledky těchto analýz by měly být v zákonném rozsahu sdíleny s dalšími státy, mezinárodními organizacemi a příslušnými orgány EU, jako je Europol, v souvislosti s financováním terorismu. K tomu by měly členské státy zavést příslušné postupy. Některá nařízení výslovně stanovují analýzu podezřelých transakcí příslušnými orgány na základě oznámení finančních institucí²⁵.

Vzájemné působení a dialog s finančním sektorem ohledně opatření pro zmrazení prostředků

93. Členské státy by měly rozvinout strukturovaný dialog a spolupráci s příslušnými soukromými organizacemi v rámci své působnosti, jako jsou úvěrové a finanční instituce, týkající se provádění opatření pro zmrazení prostředků za účelem zajištění účinného provádění a optimalizace nástroje omezujících opatření a měly by usilovat o co největší snížení administrativní zátěže pro tyto organizace.

²⁴ Viz též bod 17 přílohy I pokynů (neformální fórum pro diskusi o otázkách v oblasti provádění).

²⁵ Viz čl. 30 odst. 6 písm. d) nařízení Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (EU) č. 961/2010.

94. Komise a případně ESVČ a Rada rovněž povedou dialog na úrovni EU s příslušnými finančními organizacemi o otázkách provádění a legislativních otázkách. V případech financování terorismu budou členské státy rovněž usilovat o to, aby finančnímu sektoru poskytovaly odpovídající (a včasné) informace a zpětnou vazbu, pokud možno rovněž zpravodajské povahy, a aktuální informace o modelech financování terorismu.
95. Členské státy by mohly rovněž uvažovat o kanálech, které přicházejí v úvahu pro poskytování pokynů a poradenství finančním regulačním orgánům, jakož i úvěrovým a finančním institucím.

Šíření informací o opatřeních pro zmrazení prostředků jiným osobám

96. Členské státy by měly uvědomit veřejnost a organizace hospodářských subjektů mimo finanční sektor o existenci finančních omezujících opatření, zejména s ohledem na zákaz zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů určeným osobám a subjektům, a vysvětlit způsoby uplatnění těchto opatření.

Prováděcí nástroje

97. Komise by měla i nadále zajišťovat přístup veřejnosti (zejména úvěrových a finančních institucí) k „elektronickému konsolidovanému seznamu cílených finančních sankcí (e-CTFSL)“, vypracovanému Komisí a evropským úvěrovým sektorem.
98. Komise by měla zajistit aktualizaci tohoto seznamu.
99. Členské státy by měly případně zajistit přístup veřejnosti (zejména úvěrových a finančních institucí a jiných příslušných hospodářských subjektů) k příslušným informacím týkajícím se vnitrostátních opatření, včetně označení osob a subjektů a soudních příkazů, například s ohledem na tzv. vnitřní teroristy.

Hodnocení

100. Hodnocení účinnosti omezujících opatření EU je důležité a mělo by brát v úvahu zpětnou vazbu například od členských států, Komise, ESVČ, vedoucích misí EU, celních orgánů, soukromého sektoru, OSN a jiných příslušných institucí.
101. Členské státy by měly usilovat o zavedení vhodných vnitrostátních postupů zejména pro hodnocení účinnosti vnitrostátní činnosti v oblasti uplatňování omezujících opatření, mimo jiné s ohledem na výsledky dialogu se soukromým sektorem²⁶.
102. Výsledky těchto hodnocení by se měly případně vyměňovat v rámci Pracovní skupiny radů pro vnější vztahy / složení pro sankce.

²⁶ V souladu s doporučeními 6 a 7 mezinárodních standardů pro boj proti praní peněz a financování terorismu a šíření zbraní hromadného ničení.